

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih: 23/6/2020
Sayı: 115

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemiz su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve etkin bir şekilde işletilmesi hayati önem arz etmektedir. Çocuklarımızın ve gelecek nesillerimizin temiz su kaynaklarından istifade edebilmesi için yerüstü ve yeraltı su kaynaklarımızda oluşan su israfının önlenmesi ile kayıtsız ve bilinçsiz kullanımın tespiti, bütün canlı varlıkların en temel kaynağı olan su potansiyelimizin ve sulak alanlarımızın korunmasına yönelik eksikliklerin incelenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması hususunda Anayasamızın 98 inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Cihan PEKTAŞ

Gümüşhane Milletvekili

YORUS ERGUN
Niğde M.Ü.

Şabri ÖZÜRK Giresun M.V.	Mehmet Şükri İslim Ağrı Ahmet Yıldız Düzce Milletvekili
Ahmet Sabih DAL KİTİS M.V.	İsmail Bekar Manisa
Ömer YEGİN Ankara Milletvekili	Yaşar Kırkpınar İzmir
Doğan TAŞCI Düzce M.V.	İsmet Yılmaz Sivas M.V.
Necip NASIR İzmir M.V.	Tamer Yıldız Kayseri M.V.
Cemil YAMAK Kars M.V.	Vedat Demiroz İstanbul M.V.
Mehmet Akif İslim Kocaeli Milletvekili	Polat TÜRKMEN Zonguldak M.V.
Melika Akyol Yalova M.V.	Selim GÜLTEKİN NİĞDE
Ahmet Gökdoğan Zonguldak M.V.	Ruat Korktas Samsun M.V.

Adnan Gümüş Y. S.	Cemra Kaplan Kuvrak MANİSA Reyzi Berdibek Bingöl M.V.
Metin GÜNDOĞDU Ordu Milletvekili Mgurdur	Osman Mester Bursa M.V.
Emet Erci FAHİBİZH. S. İZİFA M.V. H. H. H. H. H.	Ziya ALTUNYILDIZ Konya M.V.
İbrahim AYDIN Antalya M.V.	Levent Akdoğan Erzurum
Fikri İSİK Kocaeli M.V.	Tülay Kaynarca İstanbul M.V.
Asuman ERDOĞAN Z.	Mehmet Cihat Sezal K. H. H. H. H.
Uğur AYDEMİR Manisa M.V.	Selman ÖZBOYACI KONYA M.V.
Hasan GİLEZ Amasya M.V.	Zehra TARIKÇI S. H. H. H. H.
Abdullah GÜLER İstanbul M.V.	Mehmet Uğur GÜLER İstanbul M.V.
Ömer Bahir Gaziantep M.V.	

Müserref Perin Tuba DURBUT İstanbul M.V.	RECEP ÖZEL İSPARTA M.V.
Ahmet Kılıç Bursa M.V.	Ramazan CAN Kırıkkale Milletvekili
Halis DALKILIÇ İST. M.V.	İsmail KAYA Osmaniye M.V.
Semih EKİNCİ Sivas M.V.	İmran KILIÇ K. Maraş M.V.
F. Alpaz Özalan İzmir	Haçcı Osman AKGÜL Gümüşhane M.V.
Bedir Kuvvet EKİNCİ Aydın M.V.	Yasin UĞUR Burdur M.V.
Zafer KILIK BURSA	İbrahim YURUKMUSGEL Afyonkarahisar M.V.
Eyüp ÖZSOY İstanbul M.V.	Muhammed Fatih Toprak Adıyaman Milletvekili
Enine Nur Güney Eskişehir M.V.	Mehmet Ali Zuhari Sankurfa Milletvekili A. Zuhari
Abdulahet Arvas Van Milletvekili	Husret DİNGİ Hakkari

Nevzat Satır-öglu İst.-m.v.	Recep SEKER Karama m.v. Zur-ülün
Halil Etyemez Konya m.v.	Efkan ALA Bursa m.v.
Mustafa Atas İstanbul m.v.	Cengiz Aksoy Samsun m.v.
Selani Battal Beyrut m.v.	FAHRETTİN AKKIR Düzce m.v.
Mustafa Levent Karahocagil Amasya	Ayşe Keşir Düzce m.v.
Yavuz SUBAŞI Balıkesir m.v.	Hulusi Sirtürk İstanbul
Ahmet SORGUN KONYA	Hüseyin Yayman Hatay Milletvekili
Pamir Dapç Adana	Oya Eronat Diyarbakır Milletvekili
Süleyman SİRİN UVAL İST. m.v.	Hüseyin Danver Hatay m.v.

İbrahim Halil FIRAT Adıyaman Mu. <i>Muhal</i>	Selami ALTINOK <i>Emmü D. Altınok</i>
Zefer Sırakaya İstanbul mu ZS-1-	Lütfiye İskenderoğlu Esnokkaly Mu. <i>Lütfiye</i>
Dami SAKIR <i>Kocaeli Mu</i> <i>Sami Sakir</i>	<i>Abdül</i> Kemal Gelik Antalya Mu.
Mustafa KÖSE Antalya Mu. <i>M. Kose</i>	Mehmet Erdoğan Gaziantep mu; <i>M.</i>
Rafik ÖZER Burda M.V. <i>Rafik Özer</i>	Fatma Betül Sayın Kap İstanbul mu. <i>Sayın</i>
Ali Cumhur TAŞKIN MERSİN. MU <i>Ali Cumhur Taşkin</i>	Muntazir ARESAN Tokat Mu. <i>Muntazir</i>
A. NEJAT KOÇER <i>Gaziantep mu.</i> <i>A. Nejat Koçer</i>	M. Saîd KIRAZOĞLU Gaziantep mu <i>M. Saîd Kirazoglu</i>
Zeynep Yıldız Ankara Mu. <i>Zeynep</i>	Lütfiye İhsa GAN ANKARA MU <i>L. İhsa Gan</i>
Salim Ginitçioğlu Gankırı mu <i>Salim Ginitçioğlu</i>	İsmet ÇİFTÇİ Kırşehir <i>İsmet Çiftçi</i>
Osman ÖREN Sivas M. vekili <i>Osman Ören</i>	M. Emin SİMŞEK mu <i>M. Emin Simsek</i>

Bayram ÖZGELİK
burdur no. 3/11/0

Amge Patel Duggan
A.P.

Tamer Akca
Manisa M

M. Javer Buck
H. Javer

Hacı TURAN
Ankara Nbr.

Setra EROL Gökcan
MÜDÜR M.V. Y. Yıldırım

M. H. M. Belma Sati
TST. MU

Mislim Yüksel
Gaziantep Milletvekili
Miniz

İffet Polat
İstanbul MV

Ahmet Mücahit Aring
İstanbul
Mu.

SERAP YAZAR
ISTANBUL

Yücel MENEKİÇ
Nevşehir Mr.

Silver & Silver
Kopier

Abah Sarel
Kutolga Mu.
(sh) 7

Arrest San Carlos
Guns
~~to~~

Oguzhan Kayz
Gorum
Sengir

Mehmet Ali Özal
 Minister
 Prime

Süreyya Sadı Bilal,
İşbankası
İstanbul

Mehmet ALTAY
ISRAEL
M

Handi Ugar
Zame

Orlando Atcheson
Aransas
Julian

Fatih Söleyman
Derzögen
İstanbul *ms*

GEREKÇE

Kuzey yarım kürede bulunan ülkemiz iklim özelliği bakımından ılıman kuşak ile subtropikal kuşak arasında yer alır. Üç tarafımızın denizlerle çevrili olması ve yeryüzü şekillerinin çeşitlilik göstermesi ülkemizdeki yağış rejimini etkilemektedir. Türkiye’de yıllık yağış yaklaşık 574 milimetre olup, yılda ortalama 450 milyar metreküp suya tekabül etmektedir. Brüt yerüstü suyu potansiyelimiz yaklaşık 185 milyar m³’tür. Günümüz teknik ve ekonomik şartlarında çeşitli maksatlara yönelik olarak tüketilebilecek yerüstü suyu potansiyeli yıllık ortalama 94 milyar m³’tür. 18 milyar m³ olarak belirlenen yeraltı suyu potansiyeli ile birlikte ülkemizin tüketilebilir yerüstü ve yeraltı su potansiyeli 112 milyar m³ olup, kullanılabilir miktar 57 milyar m³’tür. Bunun 44 milyar m³’ü sulamada, 13 milyar m³’ü de içme, kullanma ve sanayide kullanılmaktadır.

Kişi başına düşen yıllık kullanılabilir suyumuz yaklaşık 1.400 m³ civarındadır. Bu miktara göre ülkemiz su azlığı yaşayan bir ülke konumundadır. Kişi başına düşen su miktarı 1.000 m³’ün altında olan ülkeler su fakiri ülkelerdir. Ülke olarak su zengini bir ülke değiliz, ancak su kaynaklarımızı iyi kullandığımızda su fakiri bir ülke de değiliz.

Ülkemizde yağışlar, mevsimlere ve bölgelere göre de farklılık göstermektedir. Yağışlı mevsimlerde oluşan suları kurak mevsimlerde kullanma mecburiyeti vardır. Ayrıca ülkemizdeki 25 hidrolojik havzanın bazılarında su fazlalığı bulunmakta iken, bazılarında ise yeterli su bulunmamaktadır. Havzalar arası su transferi yaparak su ihtiyacımızı karşılamak durumundayız.

Son yıllarda iklim değişikliği ve küresel ısınmanın olumsuz etkisinin hissedilmesiyle su kaynaklarının önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Bu maksatla son 18 yılda Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN’ın güçlü liderliği ile, ciddi kaynak aktarılmış çok önemli su projeleri hayata geçirilerek aralarında Deriner, Ermenek, Akköprü, Çine Adnan Menderes ve Ilısu gibi büyük barajların da olduğu 585 baraj inşa edilmiştir. 584 HES yapılarak, 2003 yılında 26 milyar kilovatsaat olan enerji üretimi 100 milyar kilovatsaatin üzerine çıkartılmıştır. Yapılan 385 gölet ile inşa edilen baraj ve göllerimizin toplam su depolama kapasitesi 178 milyar m³’e ulaşmıştır.

Dünyanın en büyük içme suyu projelerinden birisi olan Melen Projesi ile İstanbul’a, 31,5 Km uzunluğuyla dünyanın en uzun içme suyu tüneli olan Gerede Tüneli ile Ankara’ya ve dünyanın ilk denizaltından su taşıma projesiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne su iletilmiştir.

247 içme suyu tesisi tamamlanarak yılda 4 milyar m³ içme ve kullanma suyu temin edilmiştir. Ekonomik olarak sulanabilir 85 milyon dekar arazimizin 66 milyon 600 bin dekarı sulamaya kavuşturulmuştur. Özellikle son yıllarda kapalı ve basınçlı borulu sisteme geçilerek yağmurlama ve damlama sistemiyle %35’e varan su tasarrufu sağlanmıştır. Dünyanın en büyük havzalar arası su aktarma projeleri hayata geçirilmiş, 221 km uzunluğunda dünyanın en büyük yapay nehri inşa edilerek, Atatürk Barajı’nın suyu, Mardin ovalarına kadar götürülmektedir. Konya’da Mavi Tünel inşa edilerek Akdeniz’e dökülen sular Konya ovasına aktarılmaktadır.

Temiz suya erişim en tabii haktır. Susuz bir hayat düşünülemez. Su varsa hayat vardır. Bu cümleden hareketle mevcut su kaynaklarımızdan azami derecede istifade edebilmek için yağmur sularının, dağların zirvesinden inerek akışa geçen kar sularının, denizlere kadar olan yolculuğunda kirlenmeden korunması çok önemlidir.

Ülkemiz su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve etkin bir şekilde işletilmesi hayati önem arz etmektedir. Çocuklarımızın ve gelecek nesillerimizin temiz su kaynaklarından istifade edebilmesi için yerüstü ve yeraltı su kaynaklarımızda oluşan su israfının önlenmesi ile kayıtsız ve bilinçsiz kullanımın tespiti, bütün canlı varlıkların en temel kaynağı olan su potansiyelimizin ve sulak alanlarımızın korunmasına yönelik eksikliklerin incelenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması hususunda Anayasamızın 98 inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.